

รายงานสรุปผลการดำเนินโครงการ

โครงการพัฒนาหลักสูตรเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ด้านการส่งเสริมคุณธรรมและการต่อต้านการทุจริต

๑. หลักการและเหตุผล

แผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) และแผนปฏิบัติการด้านการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ได้กำหนดเป้าหมายให้ประเทศไทยปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยกำหนดตัวชี้วัดดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index : CPI) อยู่ในอันดับ ๑ ใน ๔๕ และ/หรือได้คะแนนไม่ต่ำกว่า ๕๐ คะแนนภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยมีแผนย่อยในการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ ที่กำหนดเป้าหมาย ๒ ประการคือ ประชาชนมีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต และคดีทุจริตประพฤติมิชอบ ลดลง โดยกำหนดแนวทาง ๕ แนวทาง ดังนี้

๑. ปลุกจิตสำนึกการเป็นพลเมืองที่ดี มีวัฒนธรรมสุจริต และการปลูกฝังและหล่อหลอม วัฒนธรรมในกลุ่มเด็กและเยาวชน และประชาชนทุกช่วงวัยและทุกระดับ

๒. ส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีความใสสะอาดปราศจาก พฤติกรรมที่ส่อไปในทางทุจริต

๓. พัฒนาค่านิยมของนักการเมืองให้มีเจตนารมณ์ที่แน่วแน่ในการทำตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรม ความซื่อสัตย์ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม

๔. ปรับระบบเพื่อลดจำนวนคดีทุจริตและประพฤติมิชอบในหน่วยงานของรัฐ

๕. ปรับระบบและโครงสร้างองค์กรที่เอื้อต่อการลดการใช้ดุลพินิจในการปฏิบัติงานของ เจ้าหน้าที่

ทั้งนี้ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ซึ่งเป็นหน่วยงานภาครัฐที่ตระหนักถึงความสำคัญของการส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีความใสสะอาดปราศจากพฤติกรรมที่ส่อไปในทางทุจริต โดยกำหนดยุทธศาสตร์การบริหารทรัพยากรบุคคลของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ การเสริมสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมการทำงานที่ยึดหลัก คุณธรรม หลักธรรมาภิบาลเพื่อประโยชน์ส่วนรวม เพื่อขับเคลื่อนและผลักดันให้ทรัพยากรบุคคลเป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรมและกล้ายืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้อง สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจึงได้ ส่งเสริม ปลูกฝังและปลุกจิตสำนึกการเป็นพลเมืองที่ดี มีวัฒนธรรมสุจริต ผ่านกระบวนการอบรม และโครงการหลากหลายรูปแบบ เพื่อยืนหยัดในวัฒนธรรมองค์กร อันได้แก่ สามัคคีมีวินัย สุจริตโปร่งใส รอบรู้งานสภามีจิตอาสา มุ่งงานสภาสัมฤทธิ์ และเพื่อให้การรณรงค์ และการให้ความรู้

ดำเนินการอย่างยั่งยืนและบรรลุเป้าหมายการส่งเสริมคนดีและร่วมต่อต้านการทุจริตประพจน์มิชอบ
ในวงราชการ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจึงขอเสนอ โครงการ พัฒนาหลักสูตรเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้
ด้านการส่งเสริมคุณธรรมและการต่อต้านการทุจริต เพื่อร่วมสร้างฐานการเรียนรู้ในการขับเคลื่อนคุณธรรม
และการต่อต้านการทุจริตในภาครัฐให้บรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม
การทุจริตแห่งชาติ

ดังนั้น เพื่อให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาสามารถยกระดับการสนับสนุนการเรียนรู้ด้านการ
ส่งเสริมคุณธรรมและการต่อต้านการทุจริต ขับเคลื่อนภารกิจมิติเชิงประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ตลอดจน
สามารถสื่อสารผลงานที่ดีเผยแพร่สู่สาธารณชน และขยายผลเป็นแหล่งเรียนรู้อย่างยั่งยืน อันสามารถ
พัฒนาและต่อยอดองค์ความรู้แก่บุคคลและหน่วยงานทั้งภายในส่วนราชการสังกัดรัฐสภา และหน่วยงาน
ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคสังคม เพื่อเป็นการรักษามาตรฐานการเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบอย่างเป็น
ระบบตามเกณฑ์การประเมินองค์กรคุณธรรมของคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ และสำนักงาน
เลขาธิการวุฒิสภาไปสู่องค์กรคุณธรรมต้นแบบโดดเด่น สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจึงขอเสนอโครงการ
พัฒนาหลักสูตรเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ด้านการส่งเสริมคุณธรรมและการต่อต้านการทุจริต เพื่อร่วมสร้าง
ฐานการเรียนรู้ในการขับเคลื่อนคุณธรรม และการต่อต้านการทุจริตในภาครัฐให้บรรลุเป้าหมาย
ยุทธศาสตร์ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อยกระดับ
ความสามารถในการนำเสนอ การถ่ายทอดองค์ความรู้ และทักษะในการเป็นวิทยากรด้านการส่งเสริม
คุณธรรม จริยธรรม และต่อต้านการทุจริตของบุคลากรสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา และเพื่อให้บุคลากร
ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาได้นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการสื่อสารผลงานที่ดีและเผยแพร่แนวคิด
หลักคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใส และหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา เพื่อขยาย
ผลดำเนินงานกิจกรรมในสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา อันนำไปสู่การเป็นแหล่งเรียนรู้อย่างยั่งยืนในการพัฒนา
ต่อยอดองค์ความรู้แก่บุคคลและหน่วยงานทั้งภายในส่วนราชการสังกัดรัฐสภา และหน่วยงานภาครัฐ
ภาคเอกชน และสังคมต่อไป

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจึงขอเสนอ โครงการพัฒนาหลักสูตรเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ด้าน
การส่งเสริมคุณธรรมและการต่อต้านการทุจริต เพื่อร่วมสร้างฐานการเรียนรู้ในการขับเคลื่อนคุณธรรม
และการต่อต้านการทุจริตในภาครัฐให้บรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการ
ทุจริตแห่งชาติอย่างยั่งยืน

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเสริมสร้างแหล่งเรียนรู้ด้านคุณธรรมและการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภายในหน่วยงานของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาให้มีความเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๒. เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรเกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกรอบความคิดด้านคุณธรรม จริยธรรมและความโปร่งใส การปฏิบัติตามวัฒนธรรมองค์กร ค่านิยมและจิตสำนึกการเป็นข้าราชการที่ดี และตระหนักถึงภัยของการทุจริตประพตติมิชอบ

๓. กลุ่มเป้าหมาย

บุคลากรของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาทุกระดับ โดยเริ่มจากระดับปฏิบัติการ และปฏิบัติงาน จำนวน ๗๐ คน

๔. ระยะเวลาและสถานที่

วันพุธที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๘ ระหว่างเวลา ๑๓.๐๐ - ๑๖.๐๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุม ๔๐๒ - ๔๐๓ ชั้น ๔ อาคารรัฐสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา (รวม ๓ ชั่วโมง)

๕. สรุปสาระสำคัญเนื้อหาการบรรยายและการฝึกอบรม

๕.๑ จัดทำคลิปวิดีโอเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านคุณธรรมและการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภายในหน่วยงานของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาให้มีความเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพในหัวข้อ “NO Gift Policy”

การดำเนินการข้างต้นเป็นการถ่ายคลิป VDO เพื่อจัดทำ e-Learning โดยวิทยากรที่มีความรู้ และมีประสบการณ์ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภายในหน่วยงานภาครัฐโดยมีนายมีชัย ไอน์ ผู้อำนวยการกลุ่มธรรมาภิบาลภาครัฐ สำนักพัฒนาและส่งเสริมธรรมาภิบาล สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) เป็นวิทยากร สามารถสรุปได้ดังนี้

- ความหมายของ “NO Gift Policy”

นโยบายงดรับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ เป็นมาตรการที่กำหนดให้ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของรัฐ รวมถึงบุคลากรในหน่วยงานต่างๆ ปฏิเสธที่จะรับของขวัญหรือผลประโยชน์ใดๆ ที่อาจมีมูลค่าหรือมีลักษณะที่จะนำไปสู่การทุจริตหรือผลประโยชน์ทับซ้อนได้ นโยบายนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความโปร่งใส สร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ยึดมั่นในความซื่อสัตย์สุจริต และป้องกันการทุจริตคอร์รัปชัน.

แนวคิดเกี่ยวกับการ แยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม โดยเฉพาะอย่างยิ่งนโยบาย No Gift Policy ซึ่งสำคัญอย่างยิ่งสำหรับทุกหน่วยงานราชการ นโยบายนี้เกี่ยวกับการไม่รับและไม่ให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด แก่เจ้าหน้าที่รัฐและครอบครัว เหตุผลสำคัญที่นโยบายนี้จำเป็นคือการรับสินบนหรือประโยชน์อื่นใดนั้นส่งผลต่อ ดัชนีการรับรู้การทุจริตคอร์รัปชัน ของประเทศ ซึ่งประเทศไทยมีคะแนนลดลงเมื่อเทียบกับเพื่อนบ้าน การรับทรัพย์สินขณะปฏิบัติหน้าที่หรือแม้แต่การรับทั่วไปที่ส่งผลกระทบต่อการโปร่งใสและความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่รัฐ ถือเป็นการ ทุจริตต่อตำแหน่งหน้าที่ ซึ่งอาจนำไปสู่ความรับผิดชอบทั้งทางจริยธรรม วินัย และอาญา เจ้าหน้าที่รัฐทุกคน รวมถึงผู้ที่ได้รับมอบอำนาจหน้าที่จากหน่วยงานรัฐ ต้อง ตระหนักถึงความรับผิดชอบ และปฏิบัติหน้าที่อย่าง มืออาชีพ แยกแยะสถานะของตนเองออกจากวิถีชาวบ้านทั่วไป เพื่อรักษาเกียรติและศักดิ์ศรี

- ความสำคัญของ “NO Gift Policy”

โดยเน้นย้ำถึงความสำคัญของการไม่ขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม และการรักษา เกียรติศักดิ์แห่งความเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ บทบาทของผู้บริหารในการเป็นแบบอย่างที่ดีด้านจริยธรรม ซึ่งทั้งหมดนี้ส่งผลกระทบต่อการศรัทธาของประชาชนและสังคมต่อหน่วยงานภาครัฐ มีหลายแง่มุมที่ส่งผลดีทั้งต่อองค์กรและสังคมโดยรวม โดยสามารถสรุปได้ ดังนี้

๑. ส่งเสริมความโปร่งใส และความน่าเชื่อถือ

๑.๑ ช่วยลดข้อครหาหรือความสงสัยเกี่ยวกับผลประโยชน์แอบแฝง

๑.๒ ทำให้องค์กรมีภาพลักษณ์ที่ดี น่าเชื่อถือ และได้รับความไว้วางใจจาก

สาธารณชน

๒. ลดโอกาสการทุจริต และผลประโยชน์ทับซ้อน

๒.๒ ป้องกันการแลกเปลี่ยนของขวัญเพื่อหวังผลตอบแทน เช่น การเอื้อประโยชน์ในการตัดสินใจ

๒.๓ ช่วยสร้างระบบการทำงานที่ยึดถือคุณธรรมและเท่าเทียม

๓. เสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่มีคุณธรรมและจริยธรรม

๓.๑ สร้างบรรยากาศที่ทุกคนปฏิบัติตามหลักคุณธรรม ไม่ใช่ของขวัญเพื่อแสวงหาความได้เปรียบ

๓.๒ ส่งเสริมการทำงานแบบมีอาชีพโดยยึดหลักจรรยาบรรณ

๔. ช่วยลดภาระของผู้มาติดต่อ

๔.๑ ผู้ที่มาติดต่อกับหน่วยงานไม่ต้องรู้สึกกังวลว่าต้อง “ให้ของ” เพื่อได้รับบริการที่ดี

๔.๒ ลดภาระค่าใช้จ่ายของประชาชนหรือคู่ค้า

๕. ตอรับกระแสสังคมที่ต้องการความเป็นธรรมและความยุติธรรม

๕.๓ ปัจจุบันสังคมให้ความสำคัญกับธรรมาภิบาล (Good Governance) และการต่อต้านคอร์รัปชัน

๕.๔ No Gift Policy เป็นหนึ่งในแนวทางที่องค์กรสามารถมีส่วนร่วมในการสร้างสังคมที่ดี

- กรณีศึกษาที่ควรระมัดระวัง

ยกตัวอย่างกรณีศึกษาเกี่ยวกับการรับของขวัญและการเบิกค่าใช้จ่ายของเจ้าหน้าที่รัฐ โดยเน้นย้ำว่าการรับสิ่งของหรือประโยชน์อื่นใด แม้จะมีมูลค่าไม่มาก เช่น กระเช้าปีใหม่ หรือค่าอาหารว่างในการอบรมสัมมนา อาจนำไปสู่ปัญหาเรื่องจริยธรรมและความขัดแย้งทางผลประโยชน์ได้ หรือการเบิกจ่ายค่าเดินทางที่ไม่ตรงกับข้อเท็จจริงหรือระเบียบราชการ เป็นการกระทำที่ผิดกฎหมายซึ่งอาจนำไปสู่ความรับผิดทางอาญาหรือการเรียกคืนเงินได้ แม้จะเป็นจำนวนเงินเล็กน้อยก็ตาม สิ่งเหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของการมีจิตสำนึกที่ดีและความโปร่งใสในการทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐ เพื่อป้องกันการทุจริตและสร้างความเชื่อมั่นในองค์กร

๕.๒ การบรรยายให้ความรู้ หัวข้อ “นวัตกรรมการส่งเสริมคุณธรรมและต่อต้านการทุจริตเพื่อการเปลี่ยนแปลงสู่ความยั่งยืน”

วิทยากรโดย นายมีชัย อ่อน ผู้อำนวยการกลุ่มธรรมาภิบาลภาครัฐ สำนักพัฒนาและส่งเสริมธรรมาภิบาล สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้คุณธรรมการป้องกันและการต่อต้านการทุจริตในสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ให้เข้มแข็งและมีประสิทธิภาพ รวมถึงส่งเสริมให้บุคลากรเข้าใจและมีทัศนคติที่ดีด้าน

คุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใสในการปฏิบัติราชการ และการสนับสนุนการต่อต้านการทุจริต
เนื้อหาหลักในการฝึกอบรมสามารถเรียบเรียงได้ดังนี้

๑. การทุจริตต่อหน้าที่ หมายความว่า

ปฏิบัติ หรือ ละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่ง/หน้าที่

ปฏิบัติ หรือ ละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่ง
หรือหน้าที่ ทั้งที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น

ใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่

ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น

๒. ความสำคัญของการระมัดระวังในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ

๒.๒ เจ้าหน้าที่รัฐต้อง "ตั้งกาดสูง เก็บคอ งอเข้า ไปมาไร้ร่องรอย" ซึ่งหมายถึงการใช้
ชีวิตและการปฏิบัติหน้าที่อย่างระมัดระวัง

๒.๓ ต้องรู้สถานะ รู้หน้าที่ รู้การกระทำ รู้ผิด รู้ไม่ผิด รู้ว่าทำได้หรือทำไม่ได้

๒.๔ ไม่ควรประมาทประชาชนทั่วไป ("ชาวบ้าน") หรือแม้แต่เพื่อนร่วมงาน
เพราะปัญหาเล็กน้อยสามารถขยายผลเป็นเรื่องใหญ่ได้

๓. ประเภทของการทุจริตและการประพฤติมิชอบ

๓.๑ ทุจริต หมายถึง การใช้ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบ
มักเกี่ยวข้องกับเรื่องเงิน

ตัวอย่าง: การเบิกค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเดินทาง ค่าที่พัก เทีจ การเบิกค่า OT เทีจ การนำ
งบประมาณในโครงการไปฉ้อฉลหรือเบิกจ่ายเทีจ การตรวจรับงานไม่ตรงสเปค การเอื้อประโยชน์
ในการจัดซื้อจัดจ้าง (ลื้อคสเปค) การรับเงินทอนจากคู่สัญญา การรับสินบนหรือสินน้ำใจจาก
ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การนำรายได้นอกระบบภาษีที่ไม่สามารถชี้แจงที่มาได้

๓.๒ ประพฤติมิชอบ หมายถึง การฝ่าฝืนกฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่ไม่ใช่เรื่องเงิน
โดยตรง แต่เป็นการใช้ทรัพย์สินของแผ่นดินหรือของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว หรือไม่เป็นไปตาม
กฎระเบียบ

ตัวอย่าง: การขอใช้รถยนต์ของทางราชการเพื่อไปทำธุระส่วนตัว (เช่น ไปตีหมากแพะที่ปากช่อง) การใช้ครุภัณฑ์หรืออุปกรณ์สำนักงาน (เช่น โน้ตบุ๊ก โต๊ะ เก้าอี้ เครื่องพิมพ์) เพื่อประโยชน์ส่วนตัว การนำเอกสารของราชการที่ไม่ใช้แล้วไปขายส่วนตัว (เช่น กระดาษ) แทนที่จะเข้าคลังของหน่วยงาน

๔. การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด

การรับที่ถูกต้อง : รับจากญาติพี่น้อง (พ่อ แม่ ลูก หลาน) สามารถรับได้ไม่จำกัดจำนวนเงิน และไม่ต้องรายงานผู้บังคับบัญชา รับโดยธรรมเนียมประเพณีในโอกาสปกติ (ปีใหม่ วันเกิด ขึ้นบ้านใหม่ งานบวช งานแต่ง งานตาย งานคลอดบุตร) สามารถรับได้ ไม่เกิน ๓,๐๐๐ บาท ต่อคนต่อครั้ง หากเกิน ๓,๐๐๐ บาท ต้องรายงานต่อเลขาธิการวุฒิสภา เพื่อพิจารณาว่าจะให้เป็นของส่วนตัว หรือของหน่วยงาน

“ปกติประเพณีนิยม” หมายความว่า เทศกาลหรือวันสำคัญซึ่งอาจมีการให้ของขวัญกัน และให้หมายความรวมถึงโอกาส

- การแสดงความยินดี
- การแสดงความขอบคุณ
- การต้อนรับ
- การแสดงความเสียใจ
- การให้ความช่วยเหลือตามมารยาทที่ถือปฏิบัติกันในสังคมด้วย

การรับที่ไม่ถูกต้อง : รับจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ แม้แต่ ๑ บาท ก็รับไม่ได้ เช่น เจ้าหน้าที่ในฝ่ายจัดซื้อจัดจ้าง ตรวจรับ หรือกำกับดูแล จะรับสิ่งของหรือประโยชน์ใดๆ จากบริษัทคู่สัญญาไม่ได้เลย การรับในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ถือเป็นการรับสินบนรับในลักษณะที่เป็น "สินน้ำใจ" หรือ "เงินใต้โต๊ะ" ซึ่งเป็นการให้เพื่อแลกกับการปฏิบัติหน้าที่

บุคคลในครอบครัว ห้ามรับ ในกรณี ดังนี้

เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือบุคคลในครอบครัว จะให้ของขวัญแก่ผู้บังคับบัญชาหรือบุคคลในครอบครัวของผู้บังคับบัญชาหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยกันมิได้

เว้นแต่เป็นการให้ตามปกติประเพณีนิยม ซึ่งมีราคาหรือมูลค่าไม่เกินสามพันบาทจากผู้ให้แต่ละคนและแต่ละโอกาส หรือตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม

การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการใด ๆ หรือดำเนินการในกิจการสาธารณะ ที่เป็นการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่หรือความรับผิดชอบในกิจการของรัฐ เพื่อประโยชน์ของรัฐ หรือเพื่อประโยชน์ส่วนรวม แต่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้มีผลประโยชน์ส่วนตนเข้าไปแอบแฝง หรือเป็นผู้ที่มี ส่วนได้เสียในรูปแบบต่าง ๆ หรือนำประโยชน์ส่วนตนหรือความสัมพันธ์ส่วนตนเข้ามามีอิทธิพล หรือเกี่ยวข้องในการใช้อำนาจหน้าที่หรือดุลยพินิจในการพิจารณา ตัดสินใจในการกระทำการใด ๆ หรือดำเนินการดังกล่าวนั้น เพื่อแสวงหาประโยชน์ทางการเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด สำหรับตนเองหรือพวกพ้อง

เป็นเหตุหรืออาจเป็นเหตุทำให้บุคคลดังกล่าวไม่สามารถใช้ดุลยพินิจ หรือปฏิบัติหน้าที่ ได้อย่างเป็นกลาง ตรงไปตรงมาเพื่อรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม หน่วยงาน หรือองค์กรได้อย่างเต็มที่ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งน่าจะเชื่อว่าบุคคลนั้นจะเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนเองที่เกี่ยวข้องอยู่มากกว่าประโยชน์ ของส่วนรวม ซึ่งเป็นโอกาส ช่องว่างในการทุจริตคอร์รัปชัน ๑๐ รูปแบบ

(๑) การรับผลประโยชน์ต่าง ๆ (Accepting benefits)

ผลประโยชน์ต่าง ๆ ได้แก่ ทรัพย์สิน ของขวัญ การลดราคา การรับความบันเทิง การรับบริการ การรับการฝึกอบรม หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียวกันนี้ และผลจากการรับผลประโยชน์ต่าง ๆ นั้น ส่งผลต่อการใช้ดุลยพินิจ หรือการปฏิบัติหน้าที่ หรือความเป็นกลางของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการ ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

(๒) การทำธุรกิจกับตัวเอง หรือเป็นคู่สัญญา

การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยเฉพาะผู้มีอำนาจในการตัดสินใจ เข้าไปมีส่วนได้เสีย ในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานที่ตนสังกัด โดยอาจจะเป็นเจ้าของบริษัทที่ทำสัญญาเอง หรือเป็นของเครือ ญาติสถานการณ์เช่นนี้เกิดบทบาทที่ขัดแย้ง หรือเรียกได้ว่าเป็นทั้งผู้ซื้อและผู้ขายในเวลาเดียวกัน

(๓) การทำงานหลังจากออกจากตำแหน่งสาธารณะหรือหลังเกษียณ (Post – employment)

การที่บุคคลออกจากหน่วยงานของรัฐ และไปทำงานในบริษัทเอกชนที่ดำเนินธุรกิจ ประเภทเดียวกับที่ตนเองเคยมีอำนาจควบคุม กำกับ ดูแล โดยบุคคลผู้เคยดำรงตำแหน่ง ในหน่วยงานของรัฐมาก่อน มักจะรู้ข้อมูลความลับ ขั้นตอนวิธีการทำงาน มียังมีอิทธิพลต่อเจ้าหน้าที่ที่ยัง ดำรงตำแหน่งอยู่ และใช้อิทธิพลหรือความสัมพันธ์จากที่เคยดำรงตำแหน่งในหน่วยงานเดิมนั้น หาประโยชน์จากหน่วยงานให้กับบริษัทและตนเอง

กรณีตัวอย่าง

ผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงสาธารณสุขไปเป็นผู้บริหารให้กับบริษัทผลิตยาหลังเกษียณอายุราชการ

ผู้บริหารระดับสูงของกรมประชาสัมพันธ์ไปเป็นผู้บริหารให้กับบริษัทผลิตรายการโทรทัศน์ซึ่งเป็นผู้สัญญาเกี่ยวกับกรมประชาสัมพันธ์

การที่ผู้บริหารหรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่เกษียณแล้วใช้อิทธิพลที่เคยดำรงตำแหน่งในหน่วยงานรัฐ รับเป็นที่ปรึกษาให้บริษัทเอกชนที่ตนเคยติดต่อประสานงาน โดยอ้างว่าจะสามารถติดต่อกับหน่วยงานของรัฐได้อย่างราบรื่น

(๓) การทำงานพิเศษ (Outside employment or moonlighting)

การที่เจ้าพนักงานของรัฐดำเนินธุรกิจหรือตั้งบริษัทที่เป็นการแข่งขันกับหน่วยงานหรือองค์การสาธารณะที่ตนสังกัด หรือการรับจ้างพิเศษโดยอาศัยตำแหน่งในราชการสร้างความน่าเชื่อถือว่าโครงการของผู้ว่าจ้างจะไม่มีปัญหาติดขัด ในการพิจารณาจากหน่วยงานที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นสังกัดอยู่

กรณีตัวอย่างการรับงานพิเศษ

๑. เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภาษี กรมสรรพากร รับจ้างทำบัญชี และยื่นแบบแสดงรายการให้บริษัทที่ต้องถูกตรวจสอบ

๒. ผู้จัดการโรงพิมพ์ของรัฐ ตั้งบริษัทเอกชน เกี่ยวกับการพิมพ์

๓. เจ้าหน้าที่ของรัฐอาศัยตำแหน่งหน้าที่ทางราชการรับจ้างเป็นที่ปรึกษาโครงการเพื่อให้บริษัทเอกชนที่ว่าจ้างนั้นมีความน่าเชื่อถือมากกว่าบริษัทคู่แข่ง

(๕) การรู้ข้อมูลภายใน (Inside information)

เป็นสถานการณ์ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ประโยชน์จากการที่ตนเองรับรู้ข้อมูลภายในหน่วยงาน และนำข้อมูลนั้นไปหาผลประโยชน์ให้กับตนเองหรือพวกพ้อง อาจจะไปหาประโยชน์โดยการขายข้อมูลหรือเข้าเอาประโยชน์เสียเอง

กรณีตัวอย่าง

๑. เจ้าหน้าที่ของรัฐรู้ข้อมูลโครงการตัดถนนเข้าหมู่บ้าน จึงบอกให้ญาติพี่น้องไปซื้อที่ดินบริเวณโครงการดังกล่าว เพื่อขายให้กับราชการในราคาที่สูงขึ้น

๒. การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบโครงการขายโทรทัศน์นาคอมได้ทราบคุณลักษณะเฉพาะ (Spec) ของวัสดุอุปกรณ์ที่จะใช้ในการวางโครงข่ายโทรทัศน์นาคอมแล้วแจ้งข้อมูลให้กับบริษัทเอกชนที่ตนรู้จักเพื่อให้ได้เปรียบในการประมูล

(๖) การใช้ทรัพย์สินของราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว Using your employer's property for private advantage

เจ้าพนักงานของรัฐนำเอาทรัพย์สินของราชการ ซึ่งจะต้องใช้เพื่อประโยชน์ของทางราชการเท่านั้น ไปใช้เพื่อประโยชน์ของตนเองหรือพวกพ้อง หรือการใช้ให้ผู้ใดบังคับบัญชาไปทำงานส่วนตัว เช่น การนำเครื่องใช้สำนักงานต่าง ๆ กลับไปใช้ ที่บ้าน การนำรถยนต์ราชการไปใช้ในงานส่วนตัว

(๗) การนำโครงการสาธารณะลงในเขตเลือกตั้งเพื่อประโยชน์ในทางการเมือง (Pork - barreling)

เป็นการที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือผู้บริหารระดับสูงอนุมัติโครงการไปลงพื้นที่หรือบ้านเกิดของตนเอง หรือการใช้งบประมาณสาธารณะเพื่อหาเสียง

ตัวอย่าง คดีใช้งบหลวงทำป้ายเพื่อประชาสัมพันธ์ส่วนบุคคล

สตง. ตรวจสอบงบการเงินฯ พบว่า นายก อบจ. สกลนคร ได้เบิกจ่ายงบประมาณค่าจ้างจัดทำป้ายผ้า ไว้นิลประชาสัมพันธ์ จำนวน ๓ ผืน ที่มีข้อความว่า “พุดน้อม ยิ้มหวาน บริการดี สืบสานปีใหม่ไทย ห่วงใยพี่น้องชาวสกล” พร้อมชื่อ ตำแหน่ง และรูปของตนเอง เป็นเงิน ๓๐,๒๔๐ บาท เพื่อประชาสัมพันธ์โครงการจัดงานประเพณีสงกรานต์ โดยไม่เป็นไปตามหนังสือกระทรวงมหาดไทยด่วนมาก ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๒๐๒๕ ลว. ๒๐ มิ.ย. ๒๕๕๙ ข้อ ๔ “ไม่ควรตั้งงบประมาณในลักษณะเป็นการประชาสัมพันธ์ส่วนบุคคล”

กรมบัญชีกลาง เห็นว่ารูปแบบข้อความของป้าย เป็นลักษณะของการประชาสัมพันธ์ตนเอง ซึ่งไม่ได้แสดงถึงรูปแบบของงานและกำหนดระยะเวลาการจัดงาน อีกทั้งไม่มีภาพกิจกรรมที่สามารถสื่อถึงกิจกรรมการจัดงานประเพณีสงกรานต์ได้ จึงมีคำสั่งให้خذใช้ค่าสินไหมทดแทนตาม พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ นายก อบจ.อุทธรณ์ไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด และฟ้องต่อศาลปกครอง

ศาลปกครอง พิพากษาให้นายก อบจ. สกลนคร ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ตาม พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ คดีหมายเลขแดงที่ ๐.๑๘๕/๒๕๕๙

(๘) การใช้ตำแหน่งหน้าที่เอื้อประโยชน์แก่เครือญาติหรือพวกพ้อง (Nepotism)
การใช้ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาประโยชน์ แก่เครือญาติหรือพวกพ้อง หรืออาจจะเรียกว่า ระบบอุปถัมภ์พิเศษ เช่น

๑. การอนุมัติแต่งตั้งคู่สมรสหรือลูกเข้ามารับตำแหน่งสำคัญ ๆ ในหน่วยงาน
๒. การใช้อำนาจแต่งตั้งหรือเลื่อนขั้นอย่างไม่เป็นธรรม

๓. การเอื้อประโยชน์ให้แก่เครือญาติหรือพวกพ้องได้รับงาน

(๙) การใช้อิทธิพลเข้าไปมีผลต่อการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือ หน่วยงานของรัฐอื่น (influence)

การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐอาศัยตำแหน่งหน้าที่ของตนเองเข้าแทรกแซงการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ให้ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบด้วยระเบียบและกฎหมายหรือฝ่าฝืนจริยธรรม

(๑๐) การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมรูปแบบอื่น ๆ

พฤติการณ์ของการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมที่นอกเหนือจาก ๙ รูปแบบดังกล่าว

๕. ปัญหาเรื่อง "ร่ำรวยผิดปกติ" และ "ยากจนผิดปกติ"

“ร่ำรวยผิดปกติ” หมายความว่า มีทรัพย์สินมากผิดปกติ มีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นมากผิดปกติ มีหนี้สินลดลงมากผิดปกติ ได้ทรัพย์สินมาโดยไม่มีมูลอันจะอ้างได้ตามกฎหมาย ซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้น คือ

๕.๑ จำนวนเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับ "ร่ำรวยผิดปกติ" เพิ่มขึ้นอย่างมาก

๕.๒ การ "อวดรวย" หรือการมีทรัพย์สินที่ไม่สอดคล้องกับรายได้หรือตำแหน่งหน้าที่ เป็นเหตุอันควรสงสัยและอาจนำไปสู่การตรวจสอบได้

๕.๓ การมีหนี้สินจำนวนมากโดยเฉพาะหนี้อุปโภคบริโภค เป็นสาเหตุหลักที่ทำให้เจ้าหน้าที่รัฐทุจริต เพราะรายได้ไม่พอรายจ่าย

๕.๔ เจ้าหน้าที่รัฐส่วนใหญ่อยู่ในภาวะ "ปากกัดตีนถีบ" หรือ "ซอมบี้" เพราะรายได้น้อยและมีหนี้สิน การแก้ไขปัญหาหนี้สินของเจ้าหน้าที่รัฐอาจช่วยลดการทุจริตได้

๖. กลไกการตรวจสอบและร้องเรียน

๖.๑ แหล่งข้อมูล/เบาะแส: การตรวจสอบมักเกิดจากข้อร้องเรียน ซึ่งมาจากหลากหลายแหล่ง ได้แก่:

๖.๑.๑ เพื่อนร่วมงาน (จากการทะเลาะเบาะแว้ง หรือความไม่พอใจในพฤติกรรมส่วนตัว)

๖.๑.๒ ประชาชนทั่วไป (รวมถึง "หมาเฝ้าบ้าน" และเครือข่ายภาคประชาชนต่างๆ) มักแจ้งเบาะแสดผ่านทาง Facebook หรือช่องทางอื่นๆ

๖.๑.๓ญาติพี่น้อง หรือคนข้างบ้าน

๖.๑.๔ ตัวเจ้าหน้าที่รัฐเอง (เช่น สารภาพผ่าน Facebook หรือจากอุบัติเหตุ)

๖.๒ หลักฐาน: การตรวจสอบอาศัยหลักฐานหลายประเภท เช่น คลิปวิดีโอ พยานเอกสาร พยานวัตถุ พยานบุคคล ความลับไม่มีในโลก ข้อมูลจากโทรศัพท์มือถือ กล้องวงจรปิด กล้องหนักรถ สามารถใช้เป็นหลักฐานได้

๖.๓ การตรวจสอบเชิงรุก: หน่วยงานตรวจสอบ (ปปช., ปปท., สตง., ตำรวจ) ทำงานร่วมกัน และมีการตรวจสอบจาก "ข่าว" และการ "ฟัง" เบาะแส นอกจากนี้ ยังมีการตรวจสอบจากระบบข้อมูล เช่น ETP ของกรมบัญชีกลางที่เชื่อมโยงข้อมูลต่างๆ ทำให้สามารถตรวจพบการเบิกจ่ายซ้ำซ้อนได้ การตรวจสอบ "ร่ำรวยผิดปกติ" ดูจากธุรกรรมทางการเงิน เครดิต และไลฟ์สไตล์ของเจ้าหน้าที่รัฐ

๖.๔ รางวัล: ผู้ที่แจ้งเบาะแสเรื่อง "ร่ำรวยผิดปกติ" อาจได้รับรางวัล ๒๐% จากทรัพย์สินที่ศาลสั่งให้ตกเป็นของแผ่นดิน

๗. ผลกระทบและกระบวนการทางกฎหมาย

๗.๑ การทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่รัฐจะถูกฟ้องต่อ ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ ซึ่งมีศาลกลางอยู่ที่นี้ (กรุงเทพฯ)

๗.๒ ค่าใช้จ่ายในการต่อสู้คดีสูงมาก เช่น ค่าทนายความ ๒๐๐,๐๐๐ บาท และค่าประกันตัว ๒๐๐,๐๐๐ บาท (ต้องใช้เงินสด ห้ามใช้ตำแหน่งประกันตัว)

๗.๓ เจ้าหน้าที่รัฐที่กระทำผิดทุจริต จะมีความรับผิดชอบหลายทาง ได้แก่ ทางอาญา ทางวินัย ทางจริยธรรม ทางแพ่ง (ละเมิด) และฐานร่ำรวยผิดปกติ/ปกปิดทรัพย์สิน หากผิดทางอาญา ถือเป็นความผิดร้ายแรงสถานเดียว ไม่ต้องพิจารณาความผิดวินัยหรือจริยธรรมอีก

๗.๔ กรณีการบริหารงานบุคคล หรือการกลั่นแกล้ง เช่น การประเมินผลงานไม่เป็นธรรม สามารถฟ้องร้องได้ที่ ศาลปกครอง หากขณะคดีที่ศาลปกครอง สามารถนำคำสั่งศาลไปใช้ ประกอบการฟ้องร้องหัวหน้างานที่กลั่นแกล้งต่อศาลอาญาคดีทุจริตฯ ได้

๘. ปัญหาพฤติกรรมและสภาพแวดล้อมในการทำงาน

๘.๑ ปัญหาในที่ทำงานมักเกิดจากคน ("หนักกับคน") มากกว่าเรื่องงาน

๘.๒ การไม่แยกแยะประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม การมองว่าที่ทำงานคือบ้านหลังที่สอง อาจนำมาซึ่งปัญหา เช่น การนำอาหารที่มีกลิ่นมารับประทาน หรือการจัดวางสิ่งของส่วนตัวที่รบกวนผู้อื่น

๘.๓ พฤติกรรมส่วนตัวของเจ้าหน้าที่รัฐที่สร้างความไม่พอใจให้เพื่อนร่วมงาน เป็นสาเหตุของการร้องเรียน ความขัดแย้งเล็กน้อยอาจนำไปสู่การ "จับผิด" และนำเรื่องทุจริตหรือเรื่องส่วนตัว (เช่น การเป็นนอมินี การมีความสัมพันธ์ชู้สาว) มาเปิดเผย

๘.๔ การบริหารจัดการภายในที่ไม่ดี การขาดความเคารพซึ่งกันและกัน มีส่วนทำให้เกิดเรื่องร้องเรียนได้

๘.๕ ความ Toxic ในที่ทำงาน เช่น เสียงที่ทำให้รู้สึกหดหู่ เป็นปัญหาที่พบบ่อย

คำแนะนำเพิ่มเติม

๑. ต้องเปลี่ยนระบบความคิด (Mindset) ทั้งในระดับบุคคลและระดับหัวหน้า โดยเฉพาะเรื่องการใช้จ่ายงบประมาณและการดูแลลูกน้อง

๒. การทำธุรกรรมหรือนิติกรรมใดๆ กับผู้ที่ถูกตรวจสอบต้องระมัดระวังอย่างยิ่ง อย่าไปยุ่งเกี่ยวหรือช่วยเหลือด้วยความใจดี เพราะอาจถูกดึงเข้าไปเกี่ยวข้องได้

๓. ห้ามนำเลขบัญชีของตนเองไปให้ผู้อื่นใช้ หากไม่มีธุรกรรมระหว่างกันจริงๆ

๔. การมีรายได้พิเศษเป็นสิ่งที่ดีหากไม่ขัดกับหน้าที่ราชการและไม่เบียดบังเวลางาน แต่รายได้นั้นต้องสามารถชี้แจงที่มาได้และปรากฏในระบบภาษี

๕. การแสดงออกถึงสถานะเจ้าหน้าที่รัฐ ต้องระมัดระวังตลอด ๒๔ ชั่วโมง ไม่ใช่แค่เวลางาน การใช้สัญลักษณ์ของหน่วยงาน (เสื้อ กระเป๋า สติกเกอร์ติดรถ) โดยบุคคลที่ไม่ใช่เจ้าหน้าที่รัฐสภา เป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง การโพสต์ภาพที่ไม่เหมาะสมบนโซเชียลมีเดียก็ถือว่าเป็นผิดจริยธรรม

๖. อย่าไว้วางใจทาง อย่าวางใจเพื่อน คนที่ร้องเรียนมักอยู่ใกล้ตัว ไม่ใช่หน่วยงานภายนอกที่เก่ง

การฝึกอบรมนี้เน้นย้ำว่า การเป็นเจ้าหน้าที่รัฐไม่ได้มั่นคงเหมือนในอดีต เนื่องจากบริบทสังคมที่เปลี่ยนไป และการรวบรวมพยานหลักฐานที่ทำได้ง่ายและรวดเร็วขึ้นในปัจจุบัน ดังนั้น เจ้าหน้าที่รัฐทุกคนต้องเพิ่มความระมัดระวังในการปฏิบัติหน้าที่และการใช้ชีวิตส่วนตัวอย่างสูงสุด

๖. การประเมินผลโครงการ

๖.๑ ด้านวิทยากร

จากผลการประเมิน พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมส่วนใหญ่มีความเห็นด้านวิทยากรในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ ๔.๗๕ คือ อยู่ในระดับ ดีมาก คิดเป็น ร้อยละ ๙๕.๖

ข้อเสนอแนะด้านวิทยากร

๑. ควรมีการอบรมหัวข้อนี้ให้กับบุคลากรทุกระดับ เทคนิคการสอนฝึกอบรมดีมาก เหมาะสม อยากให้มาบรรยายอีก

๒. วิทยากรมีความรู้ สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ในชีวิตการทำงานและประจำวัน

๓. วิทยากรมีความรู้ความสามารถ ถ่ายทอดความรู้แบบเป็นกันเองสนุกสนานทำให้ผู้เข้ารับการอบรมมีส่วนร่วมอยู่ตลอดเวลาได้ความรู้ ไม่น่าเบื่อ

๔. ควรเสนอให้จัดอบรมให้กับคณะผู้บริหาร และผู้บังคับบัญชา ทุกคน

๕. วิทยากรยอดเยี่ยมมาก คุณสุข ไม่น่าเบื่อ ทำให้การอบรมไม่น่าเบื่ออีกต่อไป

๖.๒ ด้านเนื้อหาวิชา

จากผลการประเมิน พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมส่วนใหญ่มีความเห็นด้านเนื้อหาวิชาในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ ๔.๖๕ คือ อยู่ในระดับ ดีมาก คิดเป็น ร้อยละ ๙๓

ข้อเสนอแนะด้านเนื้อหาวิชา

- เนื้อหาวิชาครบถ้วน ใช้เวลาได้พอดี ได้รับความรู้ดี ๆ

๖.๓ การประเมินผลด้านการบริหารจัดการโครงการในภาพรวม

จากผลการประเมิน พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมส่วนใหญ่มีความเห็นด้านการบริหารจัดการโครงการในภาพรวม โดยมีค่าเฉลี่ย ๔.๖๖ คือ อยู่ในระดับ ดีมาก คิดเป็น ร้อยละ ๙๓.๒

๖.๔ การประเมินผลด้านการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์

จากผลการประเมินดังกล่าว พบว่า ผู้เข้ารับการอบรมส่วนใหญ่ประเมินผลด้านการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการขยายผลด้านการสนับสนุนการเรียนรู้ด้านการส่งเสริมคุณธรรมและการต่อต้านการทุจริตโดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ ๔.๘๑ คือ อยู่ในระดับดีมาก คิดเป็น ร้อยละ ๙๖.๒

๖.๕ ด้านความพึงพอใจในการจัดโครงการในภาพรวม

ผู้เข้าร่วมโครงการมี ความพึงพอใจ ในการจัดโครงการนี้ คิดเป็น ร้อยละ ๑๐๐ โดยมีเหตุผลดังนี้

๑. สามารถนำความรู้ไปเผยแพร่ให้กับบุคลากรในสำนักฯ และบุคคลภายนอกได้
๒. แม้ว่าอาจารย์จะบรรยายให้ความรู้เพียงไม่นาน แต่สามารถสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับบุคลากรที่เข้ารับการฝึกอบรมฯ ได้เป็นอย่างดี
๓. ได้รับความรู้เพิ่มมากขึ้นในการเห็นการกระทำการทุจริตต่าง ๆ ของรัฐ ขององค์กรที่ปฏิบัติงานอยู่
๔. พึงพอมาก เพราะเป็นเรื่องใกล้ตัว ที่พึงระวัง และอย่าประมาทไม่ให้เกิดการกระทำผิด
๕. วิทยากรเก่ง ทำให้บรรยากาศในห้องเรียนสนุก ทราบในสิ่งที่ไม่เคยรู้

๖.๖ ด้านความคุ้มค่าในการจัดโครงการ

ผู้เข้าร่วมโครงการมีความเห็นว่า การจัดโครงการมีความ คุ้มค่า คิดเป็นร้อยละ ๙๘ โดยมีเหตุผลดังนี้

๑. ได้นำความรู้เสริมสร้างความรู้ด้านคุณธรรมและปราบปรามการทุจริตภายในหน่วยงานของได้เป็นอย่างดี
๒. เสริมสร้างจิตสำนึกตระหนักถึงภัยของการทุจริตได้เป็นอย่างดี

๖.๗ สรุปผลการสังเกตการณ์การฝึกอบรม

๑. ด้านเนื้อหาวิชา : เป็นเนื้อหาวิชาที่เน้นฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการโดยผู้เข้ารับการอบรมได้ฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ได้รับประสบการณ์ต่างๆ พร้อมกับการฝึกปฏิบัติไปพร้อมกันทำให้แต่ละหัวข้อวิชาที่ได้ฝึกปฏิบัติได้รับความรู้ ได้รับประสบการณ์ ก่อให้เกิดความรู้ และมีความประทับใจในทุกกิจกรรมของหัวข้อวิชาซึ่งสามารถได้ความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการเผยแพร่แนวคิดหลักคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใส หลักธรรมาภิบาล เพื่อขยายผลดำเนินกิจกรรมในสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา อันนำไปสู่การเป็นแหล่งเรียนรู้อย่างยั่งยืนในการพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้แก่บุคคลและหน่วยงานทั้งภายในส่วนราชการสังกัด และสังคมต่อไป

๒. ด้านเทคนิคการสอน : วิทยากรได้นำเรื่องจากเหตุการณ์จริงมาแล้วแลกเปลี่ยนทำให้นึกหาเข้าใจง่ายและใกล้ตัว กระตุ้นความสนใจและอารมณ์ร่วมของผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้น เพราะเรื่องราวจะเชื่อมโยงกับประสบการณ์จริง และทำให้จดจำได้นาน

๓. ด้านผู้เข้ารับการฝึกอบรม : ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทุกคนได้การอบรมให้ความสนใจในการอบรมเพราะเป็นเรื่องใกล้ตัว มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ร่วมกัน ทำให้เกิดได้รับประสบการณ์ใช้ความระมัดระวังในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ มีความมั่นใจตนเองมากขึ้นการปฏิบัติหน้าที่สำเร็จ รู้สถานะ รู้หน้าที่ รู้การกระทำ รวมถึงการเรียนรู้ด้านการส่งเสริมคุณธรรมและการต่อต้านการทุจริต ดำเนินกิจกรรมในสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาให้มีประสิทธิภาพ ต่อไป

๗. ผลการวิเคราะห์ที่เป็นประโยชน์ต่อสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

การจัดโครงการพัฒนาหลักสูตรเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ด้านการส่งเสริมคุณธรรมและการต่อต้านการทุจริต มีประโยชน์ต่อองค์กรในหลายด้าน ดังนี้

๑. เสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่โปร่งใส

- ช่วยให้ผู้บุคลากรสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภามีแนวคิดและพฤติกรรมที่ยึดหลักจริยธรรม
- ส่งเสริมบุคลากรสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาให้ทำงานด้วยความซื่อสัตย์และความ

รับผิดชอบ

- ลดโอกาสในการเกิดการกระทำผิดหรือทุจริตภายในองค์กร

๒. เพิ่มความน่าเชื่อถือและภาพลักษณ์ที่ดี

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาองค์กรที่มีระบบคุณธรรมที่เข้มแข็งมักได้รับความเชื่อมั่นจากลูกค้า หน่วยงานภาครัฐ และพันธมิตรทางธุรกิจส่งผลต่อความยั่งยืนในระยะยาว

๓. ลดความเสี่ยงทางกฎหมายและค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น

การต่อต้านการทุจริตช่วยให้องค์กรไม่ต้องเผชิญกับปัญหาด้านกฎหมายหรือการตรวจสอบป้องกันการสูญเสียทรัพยากรจากพฤติกรรมทุจริต

๔. เป็นการพัฒนาบุคลากรสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

การอบรมด้านคุณธรรมช่วยยกระดับจิตสำนึกในการทำงานของบุคลากรสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและเป็นธรรม ส่งผลให้พนักงานมีความสุขและมีแรงจูงใจในการทำงานมากขึ้น

๕. สนับสนุนการพัฒนาองค์กรอย่างยั่งยืน

เมื่อสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภายึดมั่นในคุณธรรมและความโปร่งใส จะสามารถวางรากฐานที่มั่นคงในการพัฒนาอย่างต่อเนื่องพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและสร้างความมั่นคงในอนาคตเป็นอย่างดีและมีประสิทธิภาพ สืบไป

๘. ผลการวิเคราะห์ที่เป็นประโยชน์ต่อบุคลากรของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

การจัดโครงการพัฒนาหลักสูตรเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ด้านการส่งเสริมคุณธรรมและการต่อต้านการทุจริตเป็นประโยชน์ต่อบุคลากรของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สรุปได้ดังนี้

๑. สร้างจิตสำนึกและค่านิยมที่ถูกต้อง

โครงการพัฒนาหลักสูตรเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ด้านการส่งเสริมคุณธรรมและการต่อต้านการทุจริต จะช่วยปลูกฝังให้ผู้เรียนรู้จักแยกแยะ “สิ่งที่ถูกต้อง” กับ “สิ่งที่ควรหลีกเลี่ยง” ตั้งแต่ระดับพื้นฐานลดโอกาสเกิดพฤติกรรมทุจริตในอนาคต ส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคม

๒. เชื่อมโยงเนื้อหาให้ใกล้ตัวและเข้าใจง่าย

การพัฒนาหลักสูตรช่วยให้เนื้อหาไม่ใช่แค่ “ทฤษฎี” แต่มีตัวอย่างจากชีวิตจริง เช่น การทุจริตเล็กๆ ที่เกิดในที่ทำงาน ทำให้ผู้เข้ารับการอบรมเข้าใจว่าทุจริตไม่ใช่แค่เรื่องใหญ่แต่รวมถึงการละเลยต่อหน้าที่ในชีวิตประจำวัน

๓. พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และตัดสินใจอย่างมีคุณธรรม

หลักสูตรที่ดีจะไม่ได้แค่บอกว่า “ห้ามโกง” แต่จะกระตุ้นให้ผู้เรียน “คิด” และ “ตัดสินใจ” บนพื้นฐานของจริยธรรม เช่น ผ่านกรณีศึกษา กิจกรรมกลุ่ม หรือการจำลองสถานการณ์ (Role Play)

๔. สร้างวัฒนธรรมองค์กรหรือสังคมแห่งความโปร่งใส

เมื่อมีการสื่อสารและเรียนรู้เรื่องคุณธรรมอย่างต่อเนื่อง จะเกิดการหล่อหลอมค่านิยมร่วมในองค์กร เช่น ส่งเสริมบรรยากาศที่ไม่ยอมรับการทุจริตแม้เพียงเล็กน้อย สร้างภาวะผู้นำที่ยึดถือความโปร่งใส

๕. ตอบสนองต่อนโยบายแผนปฏิบัติการราชการสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

พ.ศ. ๒๕๖๖- ๒๕๗๐(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๗)

แผนปฏิบัติการ เรื่องที่ ๔ พัฒนาบุคลากรให้มีสมรรถนะสูง มีคุณธรรม มีความสุข และความผูกพันแนวทางการพัฒนา ๔.๕ ยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใสสู่ความยั่งยืนรัฐและแผนยุทธศาสตร์ชาติด้านการต่อต้านการทุจริต

การปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา เป็นไปด้วยความซื่อสัตย์ สุจริตมีความร่วมมือขับเคลื่อนองค์กรไปสู่การเป็นองค์กรใสสะอาดตามพันธสัญญาที่ได้ลงนามไว้ภายใน สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาและร่วมกันขับเคลื่อนให้บรรลุเป้าหมายตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตระหว่างสำนักงาน ป.ป.ช. แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ความสอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ ๒๑ การต่อต้านการทุจริต และประพฤตินิชอบ

การจัดโครงการพัฒนาหลักสูตรเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ด้านการส่งเสริมคุณธรรม และการต่อต้านการทุจริตเพื่อส่งเสริมคุณธรรมและต่อต้านการทุจริต เป็นการลงทุนด้าน “บุคลากรของ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา” ที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันในจิตใจ และส่งผลกระทบยาวต่อ ความมั่นคงขององค์กรและสังคมสืบไป

สรุปผลโดย

นายวิราชินทร์ บุญเมือง

นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ

ประมวลภาพ

โครงการพัฒนาหลักสูตรเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ด้านการส่งเสริมคุณธรรมและการต่อต้านการทุจริต

